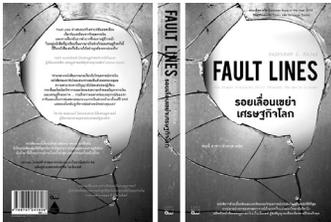

บทวิจารณ์หนังสือ

ดร.มนตรี วิบูลย์รัตน์ (Dr.Montri Wiboonrat)*

ชื่อหนังสือ	รอยเลื่อนเขย่าเศรษฐกิจโลก
English name	Fault Lines
ผู้แต่ง	ราจัน จี. รากูราม (Raghuram G. Rajan)
สำนักพิมพ์	Openworlds
จัดจำหน่าย	บริษัทซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด มหาชน
โทร	02-739-8222, 02-739-8000
Website	www.se-ed.com
ราคา	300 บาท

การล่มสลายทางการเงินของอเมริกาในปี 2007 ส่งผลกระทบทำให้เกิดภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจทั่วอเมริกาและส่งผลกระทบไปยังทั่วโลก ทุกคนตั้งคำถามว่าทำไมเราถึงมองไม่เห็นมันล่วงหน้า? ทุกคนอาจจะหยิ่งรู้อนาคตเหมือนพระเจ้า แต่การหยิ่งรู้อนาคตนั้นไม่ต้องการใช้ญาณทิพย์อะไร แต่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจในนโยบายการคลังของแต่ละประเทศและภาคการเงิน การธนาคารของทั่วโลกว่าขยายตัวอย่างไรและเศรษฐกิจโลกที่กำลังดำเนินไปเป็นอย่างไร เหตุการณ์ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำในอดีตจะเป็นร่องรอยให้เราต้องศึกษาทำความเข้าใจถึงสาเหตุและผลกระทบ เช่น ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ในสหรัฐอเมริกากระหว่างปี 1929-1931 จะเป็นตัววัดความเข้มแข็งหรือความสามารถในการฟื้นตัวของประเทศนั้นซึ่งเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจหรือเหตุการณ์ต้มยำกุ้งในประเทศไทยในปี 1996-1997 หรือวิกฤตการณ์ค่าเงินที่เริ่มจากประเทศไทยและขยายตัวไปในภูมิภาคทั้งอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ รวมทั้งเกาหลีใต้ ในปี 1997 ต่อด้วยวิกฤตค่าเงินของรัสเซียในปี 1998 ได้สร้าง

* อาจารย์ประจำ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ณ กรุงเทพมหานคร

ผลกระทบไปทั้งเอเชียและทั่วโลก หรือฟองสบู่ดอทคอมแตกในปี 2000-2001 ซึ่งองค์ความรู้ที่มีในอดีตจะเป็นตัวชี้ว่าความน่าจะเป็นของเศรษฐกิจในอนาคต เพียงแต่ว่าใครจะมองเห็นในรอยเลื่อนภายในโลกที่กำลังเกิดขึ้นจึงไม่มีญาณพิเศษอะไร

เราจึงเป็นบุคคลหนึ่งที่ยังมองเห็นอนาคตวิกฤติทางเศรษฐกิจของอเมริกา ตั้งแต่ปี 2005 ก่อนที่วิกฤติการเงินหรือแฮมเบอร์เกอร์ ไรคริซถึงสองปี คือในปี 2007 ที่เกิดจาก ซับไพร์ม (Sub-prime) กล่าวคือเป็นผลต่อเนื่องมาจากการพัฒนาทางการเงินโดยการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนซึ่งทำให้ระบบการเงินมีความเสี่ยงมากขึ้นกว่าเดิมอีก ซึ่งวิกฤติในครั้งนี้ก็เป็นผลต่อเนื่องมาจากวิกฤติการณ์ครั้งก่อนๆ

หนังสือเล่มนี้ได้มีการร่างโครงสร้างในการนำเสนอถึงรากเหง้าของการสะสมปัญหาเศรษฐกิจของอเมริกา และผู้เขียนได้มีการเรียบเรียงพร้อมยกตัวอย่างวิกฤตเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นทั่วโลกเพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์ของเศรษฐกิจอเมริกาที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจมหภาคของโลก โดยใช้คำอธิบายว่า “รอยเลื่อน” เป็นอุปมา ซึ่งหมายถึงแรงดึงเครียดมหาศาลภายใต้พื้นโลกที่รอจะทำให้เกิดแผ่นดินไหวหรือภูเขาไฟระเบิด ดังเช่น **รอยเลื่อนเขย่าเศรษฐกิจโลก** ที่รอเวลาที่จะให้มันเกิดขึ้นแต่ไม่มีใครรู้ว่าเมื่อไร ในการนำเสนอในหนังสือเล่มนี้จะอธิบายว่ามันส่งผลกระทบต่อภาคการเงินของโลกในวงกว้างได้อย่างไรบ้าง

เราจึงนำเสนอได้น่าสนใจโดยอธิบายว่า รอยเลื่อนของวิกฤติในครั้งนี้เกิดจากรอยเลื่อนสามชุดคือ

รอยเลื่อนชุดที่ 1 เกิดจากแรงดึงเครียดของการเมืองในประเทศ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา และวิกฤติการเงินแทบทุกครั้งมีรากเหง้ามาจากการเมืองซึ่งเกิดจากความแข็งแกร่งของพลังทางการเมืองที่ก้าวข้ามมาควบคุมสถาบันหรือองค์กรทางการเงิน

รอยเลื่อนชุดที่ 2 เกิดจากความไม่สมดุลทางการค้าระหว่างประเทศซึ่งมีรากเหง้ามาจากแบบแผนการเติบโตในอดีต เช่น เยอรมันนี ญี่ปุ่น หรือการเติบโตแบบแผนปัจจุบัน เช่น เกาหลี สิงคโปร์ มาเลเซีย และจีน

รอยเลื่อนชุดที่ 3 เกิดเมื่อระบบการเงินต่างชนิดกันมาปะทะสังสรรค์กันเพื่อพุงความไม่สมดุลทางการค้า หรือเกิดจากระบบการเงินที่แตกต่างกันทำงานบนหลักการที่แตกต่างกันและใช้รูปแบบการแทรกแซงของรัฐที่แตกต่างกัน หนังสือเล่มนี้ชี้ให้เราทราบว่ เศรษฐศาสตร์ที่ได้นั้นไม่อาจแยกขาดจากการเมืองที่ดี เราจึงเรียกว่า “เศรษฐศาสตร์การเมือง” โดยเฉพาะนโยบายประชานิยม เช่นที่รัฐกลางออกมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมนโยบายบ้านหลังแรก โดยการกดดอกเบี้ยให้ต่ำไปอีกนาน ซึ่งผลก็ให้ราคาสินทรัพย์พุ่งสูงยิ่งกว่าเดิม และทำให้ภาคการเงินเสี่ยงสูงมากกว่าเดิม พร้อมทั้งพยายามพุงราคาบ้านให้อยู่ในระดับเหนือจริง ซึ่งหมายความว่าผู้เสียภาษีต้องแบกต้นทุนมากกว่าเดิมในอนาคต ผลที่ตามมาคือ วิกฤต ซับไฟร์ม ทำให้รัฐบาลจะต้องกระโดดเข้าไปอุ้มสถาบันการเงินที่มีปัญหา แต่ต้องกลับต้องเผชิญปัญหาหนักอกเสียเอง คราวนี้สหรัฐต้องยอมทุ่มเงินเกือบ 9 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ เข้าไปอุ้มและพุงสถาบันการเงินที่มีปัญหาเหล่านั้น

หลังจากอ่านหนังสือเล่มนี้จบและทำการเรียงลำดับเหตุการณ์ให้ถูกต้องในการเชื่อมโยงเหตุผลจากบทเรียนวิกฤตการเงินต่างๆ ท่านจะทราบจุดเชื่อมต่อของรอยเลื่อนที่เกิดขึ้นในอดีต ที่เลื่อนมาหา ณ จุดปัจจุบัน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อไปในอนาคต ความฉลาดในการมองเห็นเหตุการณ์ล่วงหน้า สามารถสร้างได้จากปัญญา ณ ปัจจุบัน ก็คือการอ่านหนังสือเล่มนี้ให้จบและไปทำการค้นคว้าเพิ่มเติมต่อในเว็ปไซต์ ซึ่งจะทำให้โลกเศรษฐศาสตร์การเมืองของท่านแคลง แจกเช่นเทคโนโลยีของการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 ทำให้โลกทั้งใบอยู่ในมือคุณ

ในทางเศรษฐศาสตร์บทพิสูจน์ความสำเร็จหรือความเป็นจริงที่ค้นพบบางครั้งต้องใช้เวลาาน แจกเช่น จอห์น แนช John Nash ที่เริ่มเขียนทฤษฎีเกม Game Theory ในปี 1949 แต่ต้องใช้เวลาถึง 45 ปีถึงจะเป็นที่ยอมรับ โดยในปี 1994 จอห์น แนชได้รับรางวัล Nobel Memorial Price in Economics Science

รู้จักผู้เขียน

รากุราม จี. รากัน เป็นศาสตราจารย์ด้านการเงินแห่งมหาวิทยาลัยชิคาโก สหรัฐอเมริกา และเป็นอดีตหัวหน้าทีมเศรษฐศาสตร์ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ International Monetary Fund (IMF) ในปี 2005

ปัจจุบัน รากันได้รับการยกย่องว่าเป็นนักเศรษฐศาสตร์ผู้ทรงอิทธิพลทางความคิดสูงสุดในโลกยุคหลังวิกฤตการเงิน จากการสำรวจของ ดีอีโคโนมิสต์